

at det alene omfatter Københavns Kommune; ikke en Gang Storkøbenhavn, ikke en Gang Frederiksberg Kommune er medtaget. Og jeg vil tillade mig at spørge den højtærede Indenrigsminister, om han ikke finder, at det er en Mangel paa Hensyn, der derved er blevet vist Frederiksberg Kommune. Jeg skal selvfølgelig ikke her komme ind paa Spørgsmaalet om Forholdet mellem de to Kommuner i øvrigt, Spørgsmaalet om en Indlemmelse, som jeg for mit Vedkommende paa ingen Maade er en Tilhænger af; skal der være Tale om noget for Storkøbenhavns Vedkommende, maa det blive en Sammenlutning med Hensyn til fælles Anliggender, som derved kan drives bedst, men det har jo vist sig, at der har været Omraader, hvor en fælles Ordning og et Fællesskab mellem de to Kommuner har kunnet gennemføres; der er fælles Vandforsyning, der er fælles Sporveje. Vilde det da ikke ligge nær at gaa ud fra som givet, at et Fællesskab paa det her foreliggende Omraade maatte og burde gennemføres. Jeg gaar egentlig ud fra, at man i Frederiksberg Kommune maa føle det som noget i Retning af Mangel paa Hensynsfuldhed, at det ikke er foreslaaet, at Boligretten i hvert Fald skulde omfatte Frederiksberg lige saa vel som København. Det vilde dog være ganske naturligt, at Ordningen her var fælles; jeg gaar selvfølgelig ud fra som aldeles givet, at Frederiksberg ønsker en Boligret, men saaledes som Forslaget er formet, vil Resultatet være, at Frederiksberg skal betragtes som Provinsby og have en særlig Boligret. Dette synes jeg er ret unaturligt, og jeg haaber, at man under Forhandlingerne i Udvalget maa komme til det Resultat, at en fælles Ordning gennemføres for de to Kommuner paa dette Omraade. Hvis man gjorde det Tankeeksperiment — jeg gaar selvfølgelig ud fra, at det kun er et Tankeeksperiment —, at Frederiksberg Kommune overhovedet ikke ønskede nogen Boligret, vilde det unægtelig blive i højeste Grad besynderlige Forhold med Københavns Kommune med Boligret og en af Københavns fuldstændig omsluttet Kommune, som ikke havde nogen Boligret. Men, som sagt, jeg gaar ud fra, at det er et Tankeeksperiment, og at Ønskerne fra Frederiksberg vil gaa ud paa, at Boligretten bliver fælles for København og Frederiksberg.

Udenfor København kan der i Medfør af Lovforslagets § 31 i Kommuner, hvor der er Boligmangel, efter Kommunalbestyrelsens Indstilling ved kgl. Anordning oprettes Boligret. Det ærede Medlem Hr. Simonsen fremhævede, at herigennem havde man

fuldt ud gennemført det kommunale Selvstyre. Det kan jeg ikke være enig med ham i. Ordet „kan“ maa jo betyde, at Kommunalbestyrelsen ikke er eneafgørende; det vil enten bero paa Indenrigsministeren alene eller paa en Forhandling mellem Indenrigsministeriet og Kommunalbestyrelsen, om en Boligret bliver oprettet. Men derefter siges der, og det er efter min Mening en betænkelig Bestemmelse, at i Tvivlstilfælde afgør Indenrigsministeren, om der er Bolignød eller Boligmangel, altsaa med andre Ord, om der skal oprettes en Boligret eller ikke. Ganske vist henvises der til bestemte Kriterier, hvorefter Indenrigsministeren skal træffe sin Afgørelse, men man kunde jo godt tænke sig Indenrigsministre, i hvis Haand det vilde være i allerhøjeste Grad betænkeligt at lægge en saadan Myndighed, og ud fra det kommunale Selvstyres Synspunkt synes det mig rigtignok, det er alt for stor en Magt at lægge i Indenrigsministerens Haand, at det er ham, der skal træffe Afgørelsen i saa Henseende. Jeg haaber, at der under Behandlingen i Udvalget let vil blive Enighed om en Ændring paa dette Omraade.

Hvorvidt Boligretten er at foretrække for Nævnsinstitutionen, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Saaledes som Forholdene nu foreligger, kan der jo ikke være nogen Tvivl om, at det, man maa samles om, maa være Gennemførelsen af Forslaget om Boligret, og det kan heller ikke nægtes, at paa visse Omraader frembyder Boligretten betydelige praktiske Fordele fremfor Nævnsinstitutionen; navnlig derved, som man ogsaa gør opmærksom paa i Boligudvalgets Betænkning, at Vidner under sædvanlig Vidnetvang kan føres for Boligretten. Men jeg vil gerne benytte Lejligheden til, navnlig da der fra saa mange Sider er blevet rettet Angreb paa Nævnsinstitutionen, at udtale en varm Anerkendelse af det store og betydningsfulde Arbejde, som gennem Aarene er blevet udført af Nævnene, og jeg vil samtidig sige, at det vilde være højst uheldigt, om man ikke i Fremtiden kan finde Anvendelse for den store Skare af dygtige Mænd, som har sat sig nøje ind i disse Forhold; jeg skal senere komme tilbage til de Udtalelser med Hensyn til Forligskammeret, som er fremkommet i Boligudvalgets Betænkning, og hvor der gives Anvisning paa i hvert Fald en delvis Anvendelse af disse Mænd.

Jeg skal derefter tillade mig at gøre nogle Bemærkninger om Enkeltheder i Forslaget. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Kragh i, at § 1 er uklar. Det er uklart,